

Αφροδίτη Λίτη

Γλαῦκες

19 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου, 2017

Πόρος

Στην in situ εγκατάσταση «Γλαῦκες», η οποία παρουσιάζεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Πόρου, η Αφροδίτη Λίτη συνδέει τον μυθολογικό με τον μουσειακό χρόνο. Εστιάζεται στο Βλέμμα, ως καθοριστικό χαρακτηριστικό του πτηνού της σοφίας, αλλά και ως μεταφορική αλληγορία του καλλιτεχνικού γίνεσθαι. Η σύνθετη ματιά των πτηνών αυτών καταλήγει σε μια πανοραμική όραση η οποία αποκαλύπτει και εμβαθύνει την «αθέατη πλευρά των πραγμάτων». Το Βλέμμα δεν επηρεάζεται από τα φαινόμενα, δεν παραπλανάται από την καθημερινότητα και, κυρίως, δεν περιορίζεται από το σκοτάδι.

Με συνδυατικό διαχρονικό στοιχείο την Φύση, οι «Γλαῦκες» της Αφροδίτης Λίτη διαλέγονται με τα εκθέματα του Μουσείου στην αναζήτηση μιας υπερβατικής πραγματικότητας.

Η συμβολική της εγκατάστασης «Γλαῦκες» απορρέει από δύο θεματικές: τον διάλογο μεταξύ των πτηνών και την συνομιλία τους με τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου. Τα στοιχεία, ένα γιγάντιο φύλλο και δεκατρίς κουκουβάγιες, δεν λειτουργούν ως απλές μορφές του φυτικού και του ζωικού κόσμου. Απομονώνονται από το φυσικό τους περιβάλλον, αλλάζουν κλίμακα και, μετά από ενδελεχή επεξεργασία, επανασυσχετίζονται αναπάντεχα, συνδιαλέγονται και συμβολοποιούνται. Μικρές ή υπερμεγέθεις, ακίνητες ανάμεσα στα κιονόκρανα του ναού ή σε ετοιμότητα φυγής με τις φτερούγες ανοιχτές δίπλα στα ευρήματα-αγγεία της θάλασσας, οι «γλαῦκες» διεισδύουν στον χώρο και ενοποιοούν τον χρόνο.

Η διαδικασία του βλέματος, ως πομπού και δέκτη, η δημιουργία και η καταγραφή της εικόνας στον νου του θεατή, κινείται σε δύο επίπεδα.

Το πρώτο επίπεδο ορίζουν οι συνειρμοί, μυθολογικοί και «φυσικοί», τους οποίους εγείρει η «γλαυξ», η θεματική της κουκουβάγιας: ένα νυκτόβιο πτηνό, με αισθήσεις οξυμένες «εν σκοτία», με πτητικές κινήσεις αργές και αθόρυβες, με εμμονή και προσήλωση σε στόχους ορατούς και αοράτους για τον άνθρωπο. Η νύχτα, το σκότος, όχι μόνον δεν επηρεάζει ανασταλτικά, αλλά, αντιθέτως, απαλλάσσει το βλέμμα από τα περιττά στοιχεία της φωτεινής πραγματικότητας. Έτσι, το πτηνό αυτό κατακτά την υπέρβαση, την σοφία· αίρεται και αιωρείται στην σφαίρα του μετα-φυσικού.

Το δεύτερο επίπεδο ορίζεται από τον κατακερματισμό της εικόνας, όπως προκύπτει από την τεχνική την οποία χρησιμοποιεί η καλλιτέχνης. Η Αφροδίτη Λίτη καλύπτει την επιφάνεια του συμπαγούς χάλκινου κορμού της κουκουβάγιας με χρωματιστές ψηφίδες από φυσικό γυαλί Murano. Πάνω στις μεταλλικές νευρώσεις του φύλλου επικολλά κομμάτια καθρέπτη. Το φύλλο-κάτοπτρο, γιγάντιο σε διαστάσεις, φέρνει την φύση ως θεματικό πλαίσιο μέσα στον χώρο του μουσείου. Παραλλήλως, ως «έσοπτρον εν αινίγματι», αντικατοπτρίζει την εικόνα, αλλά και την αλλοιώνει. Το φως πέφτει, αντανακλάται και αντικατοπτρίζει το περιβάλλον, δημιουργώντας «ψυχεδελικές» παραισθήσεις. Η τελική εντύπωση είναι μια θραυσματική αντανάκλαση η οποία συντίθεται και αποσυντίθεται, μια εναλλαγή ειδώλων: τα μουσειακά εκθέματα και οι σύγχρονες γλυπτές γλαύκες.

Ο θεατής καλείται να την ερμηνεύσει και να την αποκωδικοποιήσει.